

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 4Tos/15/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4322011070
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 02. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Matyóová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2023:4322011070.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Matyóovej a sudcov JUDr. Ingrid Kišacovej, PhD. a JUDr. Štefana Hrvolu, v trestnej veci proti odsúdenému T. G., pre prečin porušovania domovej slobody podľa § 194 odsek 1, odsek 2 písmeno a/ Trestného zákona, o sťažnosti odsúdeného T. G. proti uzneseniu Okresného súdu Levice zo dňa 17.01.2023, sp. zn. 2PP/37/2022, na neverejnom zasadnutí konanom v Nitre dňa 23. februára 2023, takto

rozhodol:

Podľa § 193 odsek 1 písmeno c/ Trestného poriadku s a sťažnosť odsúdeného T. G. z a m i e t a .

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Levice (ďalej len „okresný súd“) podľa § 66 odsek 1 písmeno a/, odsek 2 Trestného zákona zamietol návrh odsúdeného T. G. (ďalej len „odsúdený“) o podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, ktorý mu bol uložený trestným rozkazom Okresného súdu Galanta sp. zn. 27T/21/2019 zo dňa 15.04.2019 v spojení s uznesením Okresného súdu Galanta sp. zn. 27T/21/2019 z 31.03.2021 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave sp. zn. 5Tos/54/2021 zo dňa 15.07.2021 v trvaní dvoch rokov a štyroch mesiacov so zaradením do ústavu na výkon trestu odňatia slobody so stredným stupňom stráženia.

Proti tomuto uzneseniu, ihneď po jeho vyhlásení na verejnom zasadnutí, zahlásil odsúdený sťažnosť, ktorú aj písomne odôvodnil prostredníctvom svojho obhajcu, argumentujúc v nej predovšetkým tým, že dôvodmi, pre ktoré súd prvého stupňa nevyhovel jeho návrhu na podmiennečné prepustenie (jeho trestná minulosť) sa javia ako veľmi vážne a nepresvedčivé a nevyplývajú zo žiadnych dôkazov vykonaných súdom na verejnom zasadnutí.

V tejto súvislosti poukázal na nálezy Ústavného súdu SR, ako aj nález Ústavného súdu ČR, kde sa bližšie poukazuje na kritériá, ktoré by mali súdy skúmať pri posudzovaní splnenia podmienok pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

V prípade zamietnutia žiadosti o podmiennečné prepustenie, odsúdenému má byť jasne a zrozumiteľne vysvetlené, akým konkrétnym spôsobom sa má správať, aby preukázal polepšenie a aby od neho bolo možné očakávať, že povedie riadny život, aby mal vyššiu šancu pri ďalšom prejednaní svojej žiadosti o podmiennečné prepustenie.

V napadnutom uznesení takýto návod nedostal. Argumentácia súdu prvého stupňa o nesplnení prognózy riadneho života v budúcnosti je teda príliš všeobecná a odôvodnenie v tomto smere nedostačujúce.

Navrhol preto, aby nadriadený súd jeho sťažnosti v celom rozsahu vyhovel.

Krajský súd, na základe riadne a včas podanej sťažnosti oprávnenou osobou, v zmysle § 192 odsek 1 písmeno a/, písmeno b/ Trestného poriadku preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, ako aj konanie, ktoré tomuto výroku predchádzalo a zistil, že sťažnosť odsúdeného nie je dôvodná.

Súd prvého stupňa rozhodoval o návrhu odsúdeného na jeho podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zákonným spôsobom a v jeho postupe odvolací súd nezistil žiadne pochybenie.

Podľa § 66 odsek 1 Trestného zákona súd môže odsúdeného podmienene prepustiť na slobodu, ak odsúdený vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojím správaním preukázal polepšenie a môže sa od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, a

a) ak ide o osobu odsúdenú za prečin po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

b) ak ide o osobu odsúdenú za zločin po výkone dvoch tretín uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody,

c) ak ide o osobu odsúdenú za zločin, ktorá nebola pred spáchaním trestného činu vo výkone trestu odňatia slobody po výkone polovice uloženého nepodmienečného trestu odňatia slobody alebo rozhodnutím prezidenta Slovenskej republiky zmierneného nepodmienečného trestu odňatia slobody; súd zároveň nariadi kontrolu technickými prostriedkami.

Z citovaného zákonného ustanovenia teda vyplýva, že na rozhodnutie o podmienene prepustení odsúdeného sa vyžaduje, aby bola splnená formálna podmienka - vykonanie pomernej časti uloženého trestu odňatia slobody a dve materiálne podmienky - preukázané polepšenie odsúdeného plnením svojich povinností a svojím správaním vo výkone trestu a dôvodné očakávanie vedenia riadneho života.

Odsúdený nepochybne v prejednávanej veci splnil formálnu podmienku podmienene prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody, ktorou je výkon polovice uloženého mu trestu, čiastočne splnil jednu z materiálnych podmienok, počas výkonu trestu preukázal polepšenie, keďže získal tri disciplinárne odmeny. Nesplnil však ďalšiu materiálnu podmienku takéhoto rozhodnutia, ktorým je prognóza, že v skúšobnej dobe podmienene prepustenia bude viesť riadny život.

Podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody predstavuje podstatnú zmenu spôsobu jeho výkonu, je preto potrebné, aby bol naplnený predpoklad, že uložený trest naplní svoj účel i bez potreby jeho dovykonania v celej dĺžke v rámci ústavu na výkon trestu, pod vplyvom samotnej hrozby návratu do výkonu trestu počas súdom určenej skúšobnej doby.

V rámci rozhodovania o podmienene prepustení je potrebné zisťovať všetky dôležité okolnosti súvisiace s osobou odsúdeného, najmä jeho osobné a charakterové vlastnosti, celkový postoj ku spoločenskému poriadku, prostredie, v ktorom odsúdený žil, jeho predchádzajúci život a jeho trestnú činnosť.

Určujúcimi kritériami pre rozhodnutie o podmienene prepustení z výkonu trestu odňatia slobody sú pritom plnenie povinností a celkové správanie sa odsúdeného v priebehu výkonu trestu odňatia slobody, ako aj predpoklad, že odsúdený aj po predčasnom ukončení výkonu trestu v budúcnosti povedie riadny život.

Odsúdený, hoci aj vzorne sa správajúci, nemá automaticky nárok na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody po výkone zákonom ustanovenej časti trestu. Podmienené prepustenie je totiž namieste len vtedy, keď vzhľadom na účel trestu a ďalšie významné okolnosti je odôvodnený predpoklad, že odsúdený povedie aj na slobode riadny život, a že pre spoločnosť tu nie je zvýšené riziko recidívy odsúdeného.

Nadriadený súd v rámci svojej prieskumnej povinnosti zistil, že skutkové zistenia a právne úvahy súdu prvého stupňa, ktoré boli podkladom pre vydanie napadnutého uznesenia, ktorého obsahom je záver o tom, že u odsúdeného nebolo preukázané splnenie jednej z materiálnych podmienok podmienene prepustenia, ktorou podľa § 66 odsek 1 Trestného zákona je, že sa môže od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život, sú opodstatnené a to z tých istých dôvodov, ktoré vyplývajú z odôvodnenia napadnutého uznesenia, na ktoré nadriadený súd ako na správne a úplné preto iba poukazuje a s nimi sa stotožňuje nepovažujúc ich za potrebné doplniť o ďalšie zistenia.

K sťažnostným námietkam odsúdeného, nadriadený súd považuje za potrebné uviesť, že okrem záverov hodnotenia ústavu je potrebné vziať do úvahy i predchádzajúci spôsob života odsúdeného.

Z aktuálneho odpisu registra trestov jednoznačne vyplýva, že odsúdený sa opakovane dopúšťa úmyselných deliktov (prevažne násilného charakteru), pričom evidentne predchádzajúce tresty aj

represívneho charakteru nemali na jeho osobu dostatočný prevýchovný vplyv, preto aj podľa názoru sťažnostného súdu je nevyhnutné, aby si odsúdený vykonal trest odňatia slobody v celkovej výmere tak, ako mu bol uložený odsudzujúcimi rozhodnutiami príslušného okresného súdu v spojení s rozhodnutím príslušného krajského súdu.

Za takéhoto stavu potom treba mať za to, že nebola splnená jedna z podstatných materiálnych podmienok pre podmienené prepustenie, tak ako to vyplýva z ustanovenia § 66 odsek 1 Trestného zákona.

V tejto súvislosti bolo potrebné prihliadnuť i na tú skutočnosť, že odsúdený si trest odňatia slobody vykonáva v ústave na výkon trestu so stredným stupňom stráženia (§ 66 odsek 2 Trestného zákona).

Z uvedených dôvodov považoval krajský súd napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa za zákonné a sťažnosť odsúdeného zamietol ako nedôvodnú v zmysle výroku tohto uznesenia.

Toto rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.